

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

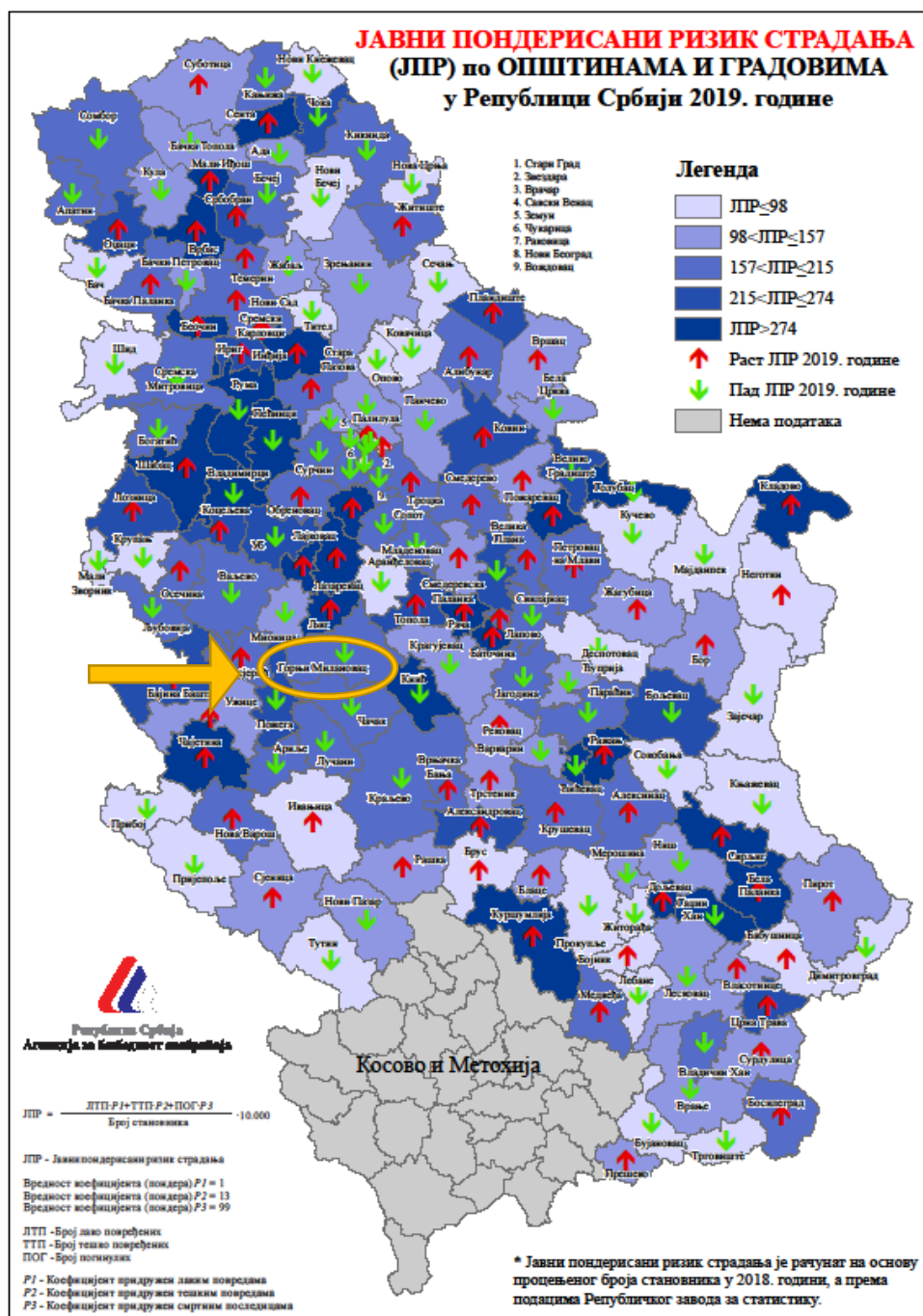
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Горњи Милановац. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Горњи Милановац. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Горњи Милановац.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Горњи Милановац, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

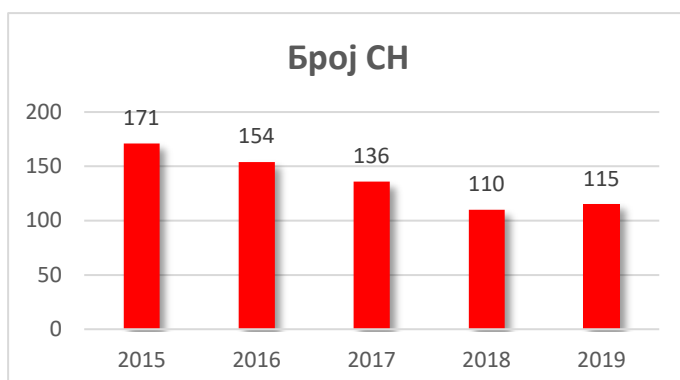
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

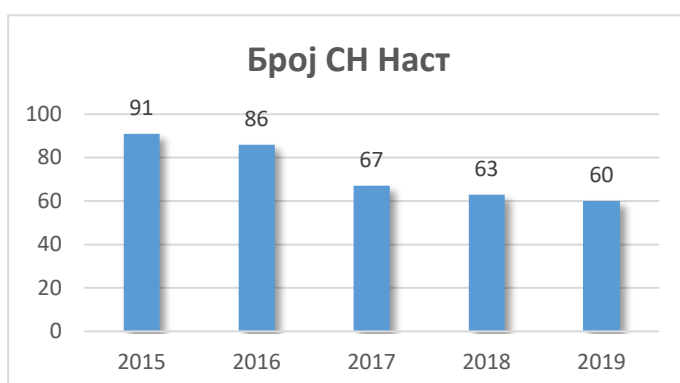

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Горњи Милановац припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

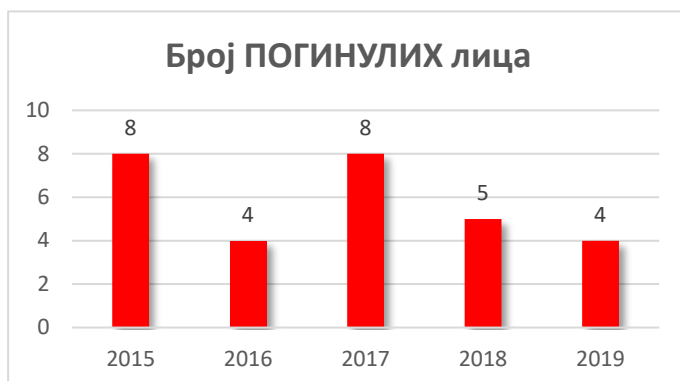
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је **686**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је **367**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је **29**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је **529**.

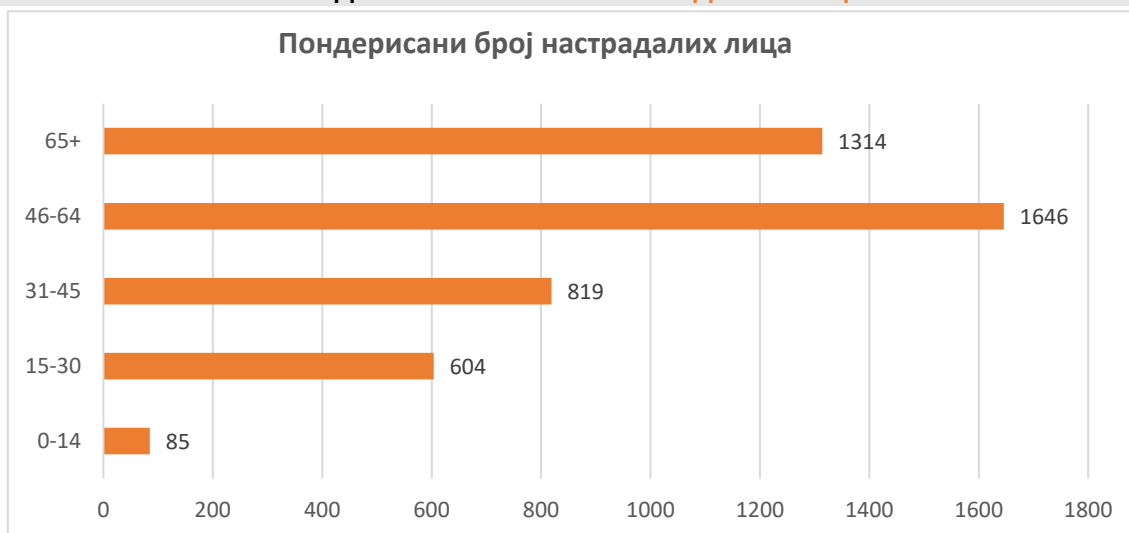
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

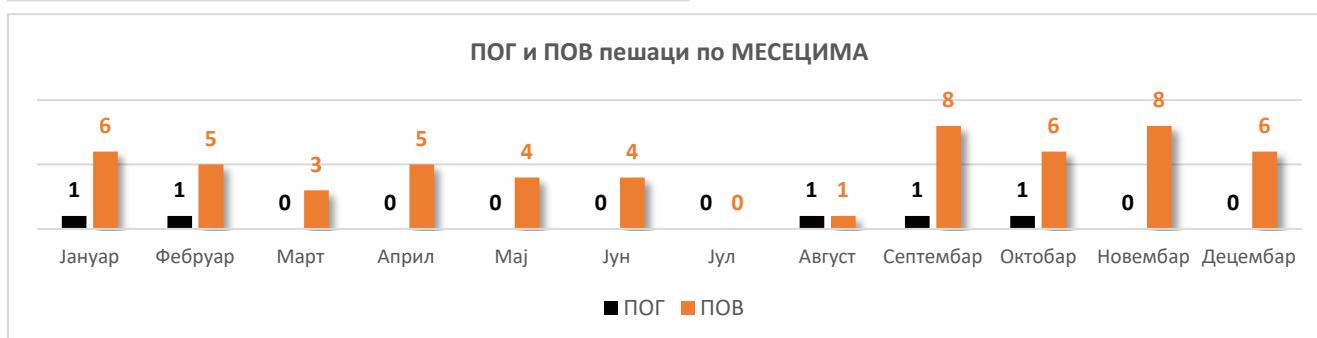
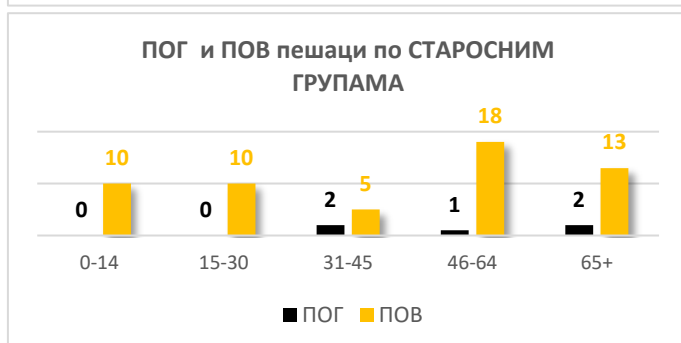

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

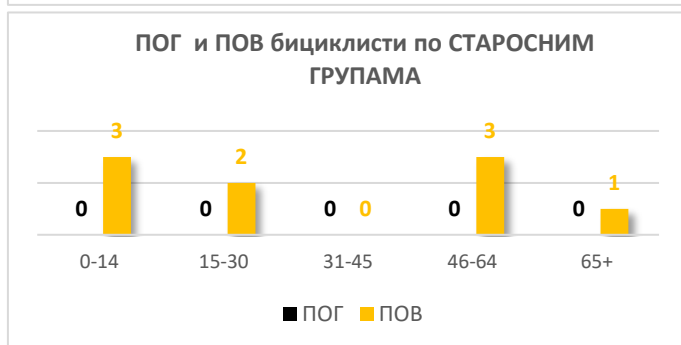
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

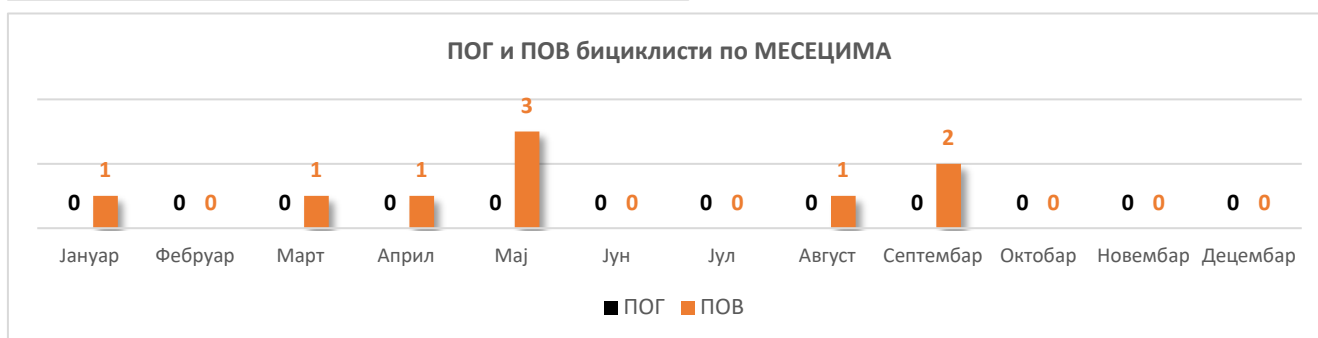
- Број погинулих пешака је 5, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 56, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

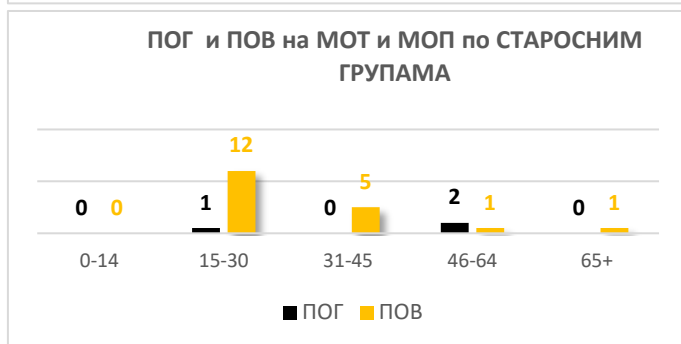
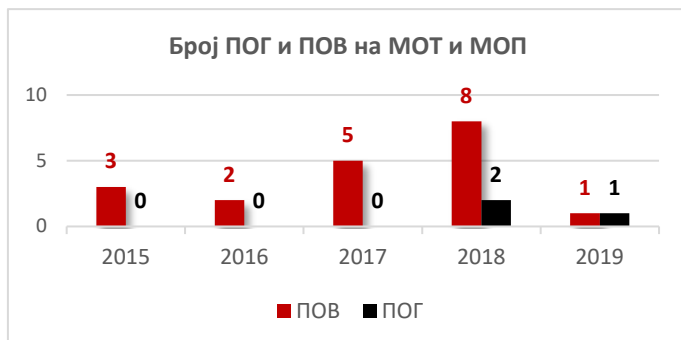
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

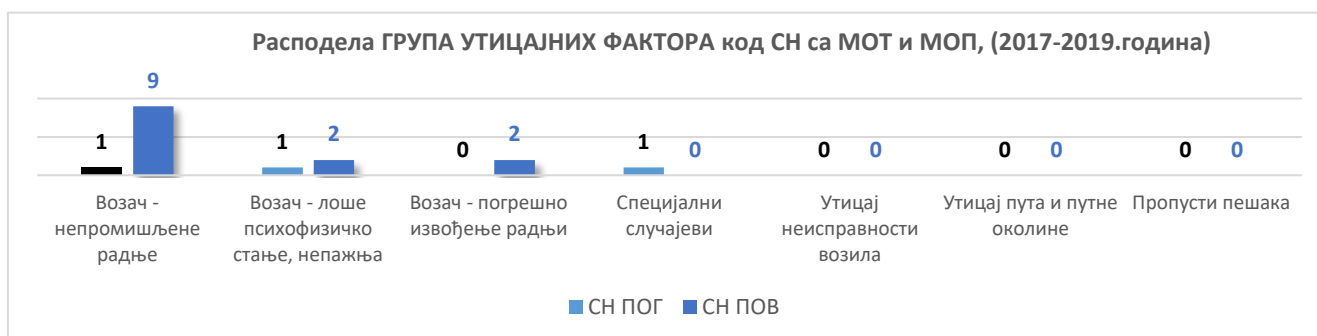
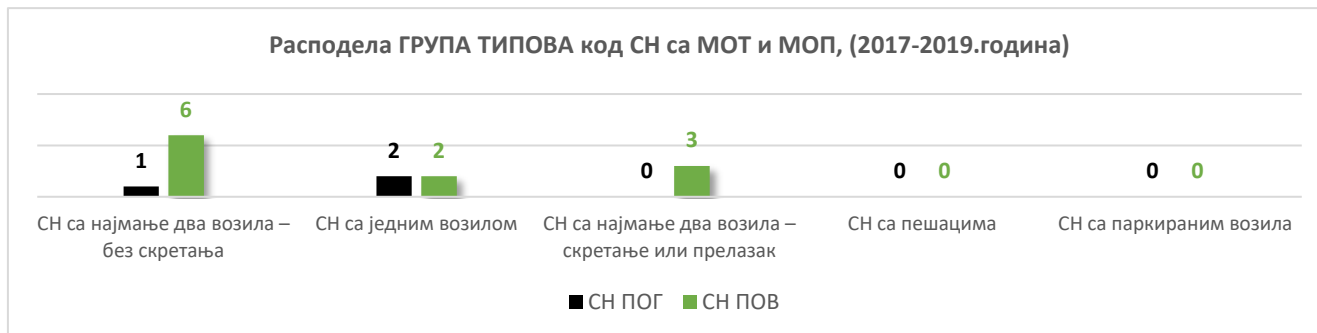
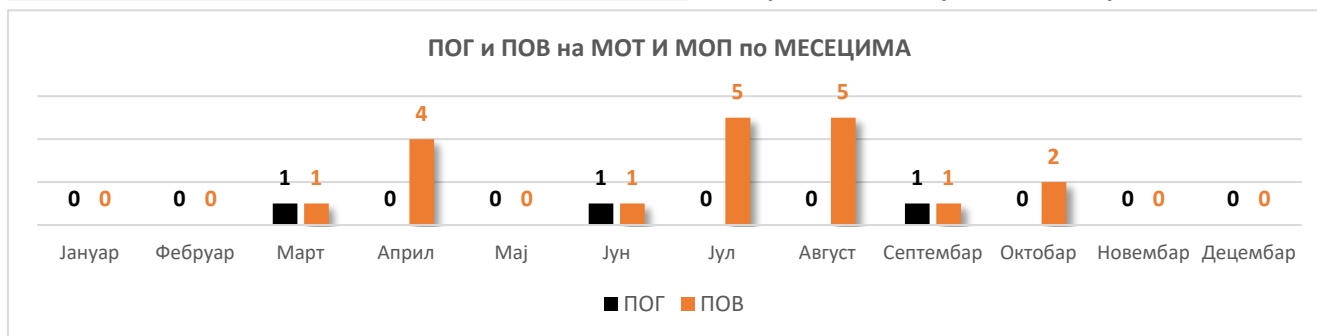
- Није погинуо ниједан бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 9, што чини 2% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 и 46-64 година**.
- Бициклисти највише страдају у **мају**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

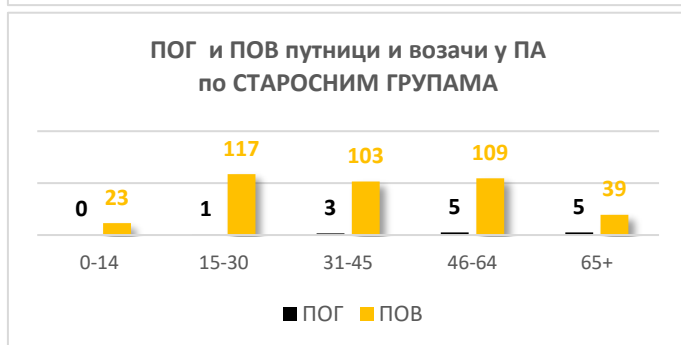
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

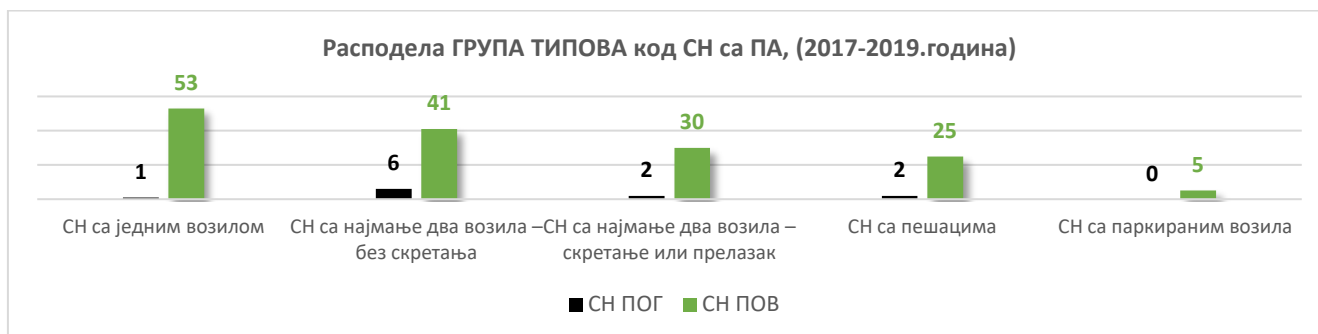
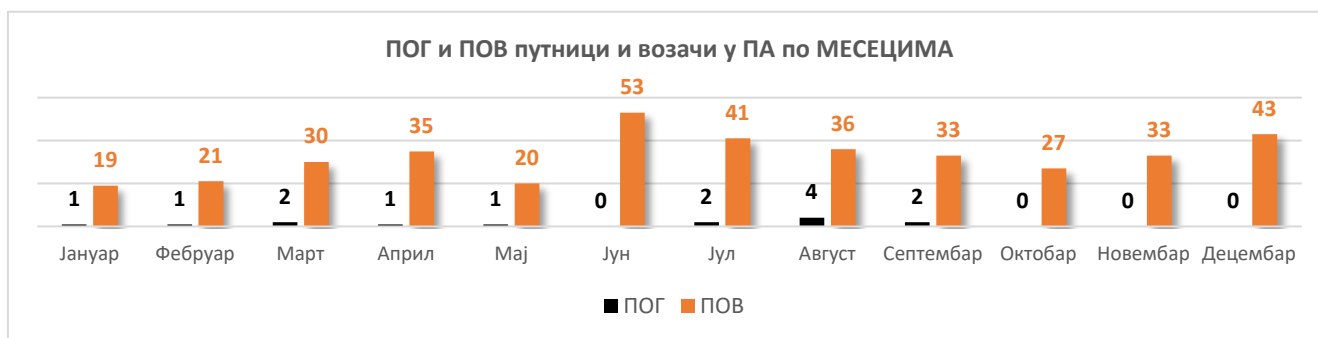
- Број погинулих лица на моторизованим двоточкашима је 3, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 19, што чини 4% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу и августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

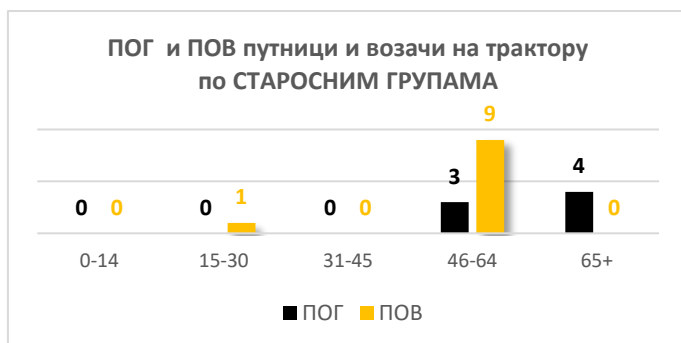
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

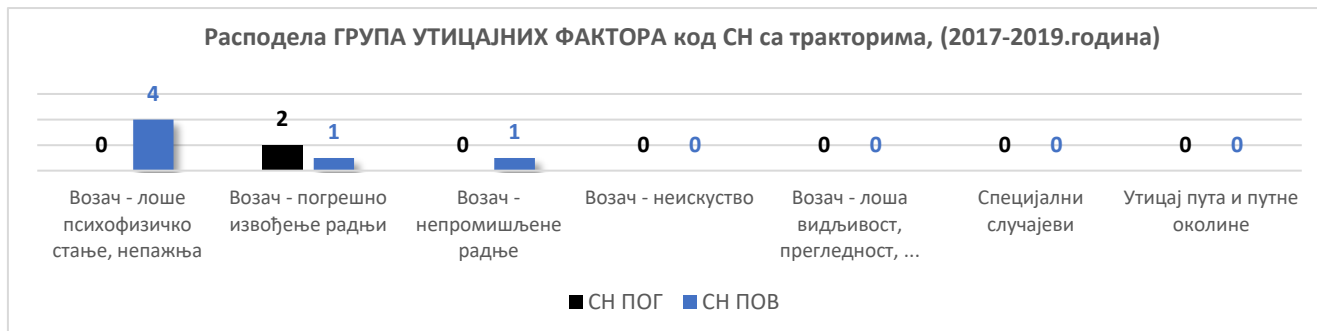
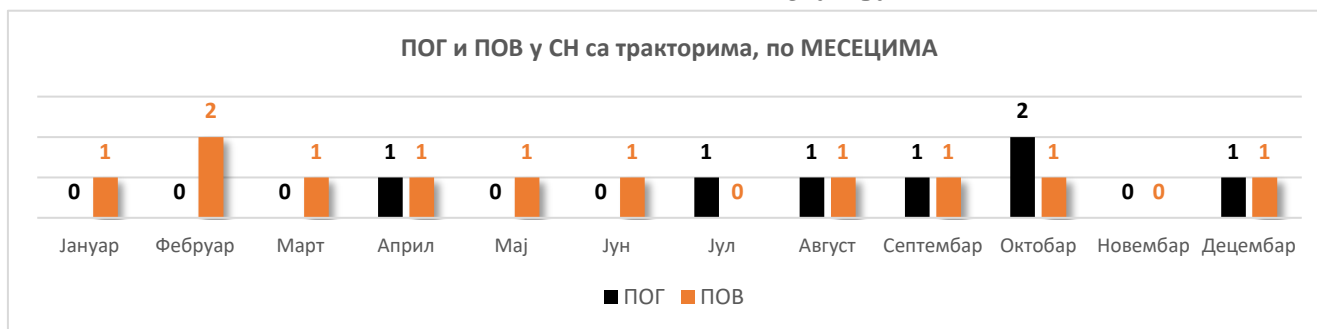
- Број погинулих возача и путника у ПА је 14, што чини 48% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 391, што чини 74% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јуну.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

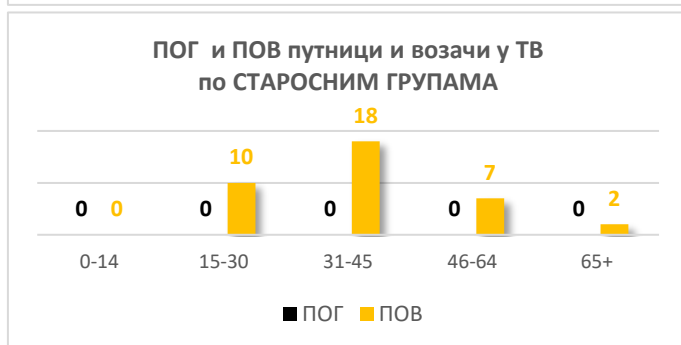
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

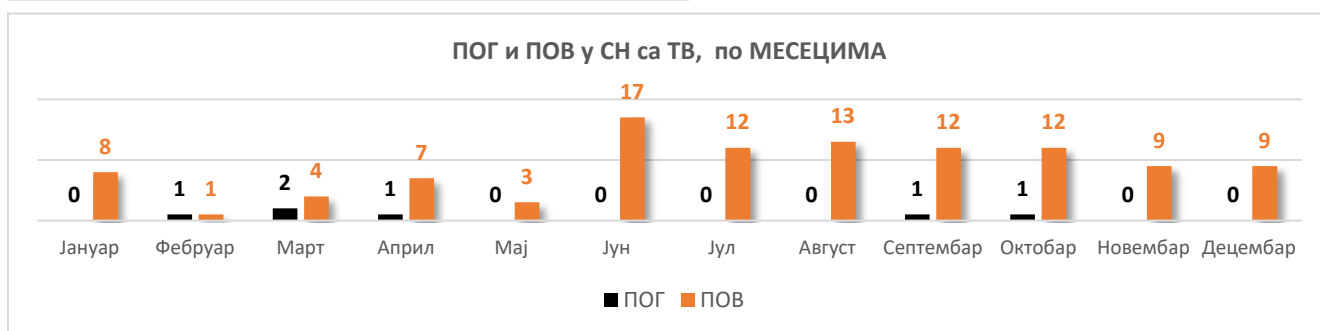
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 7, што чини **24%** погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **2%** повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

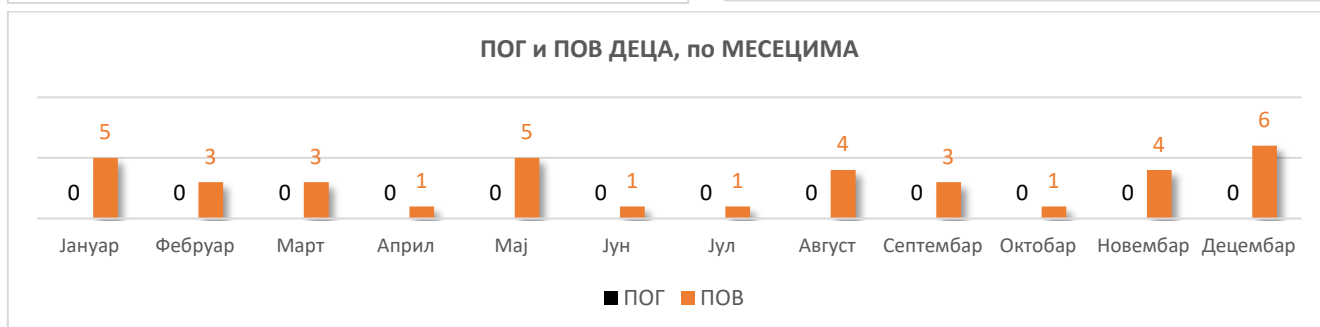
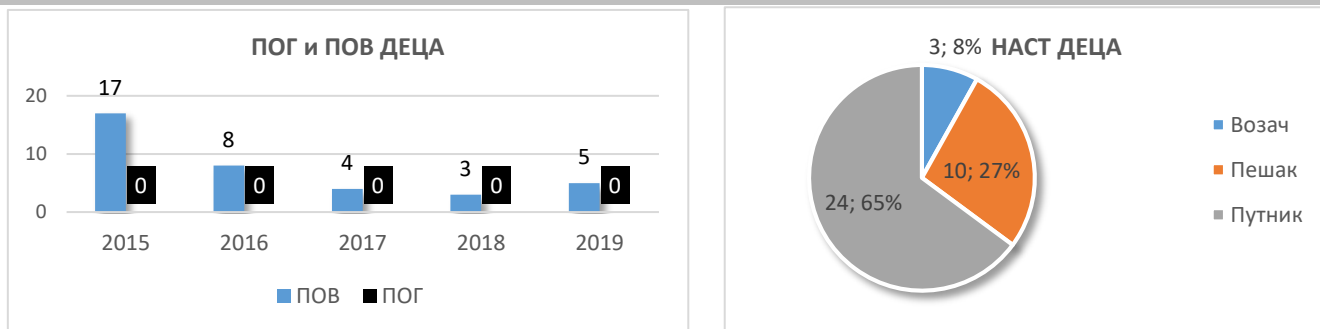

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 6, што чини 21% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 20% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јуну.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

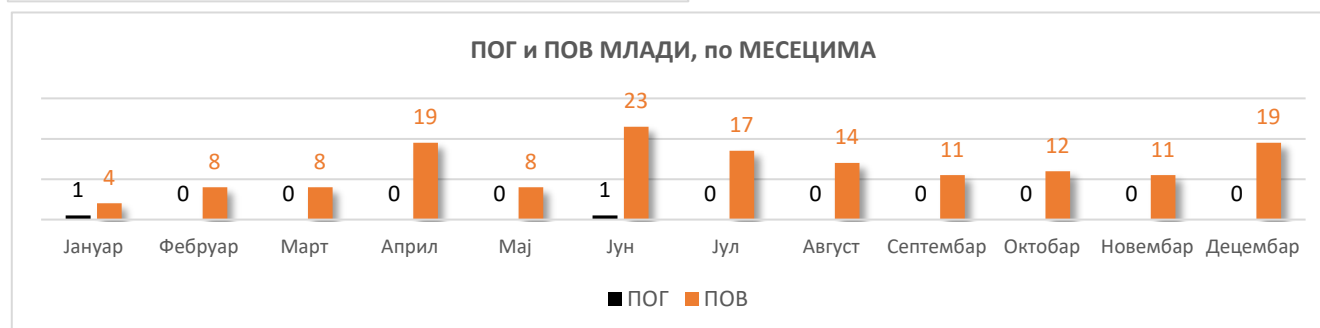
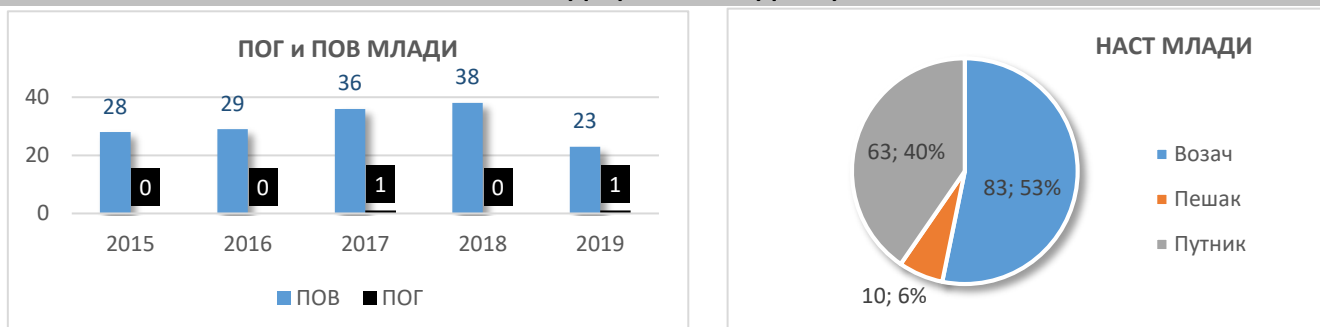
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

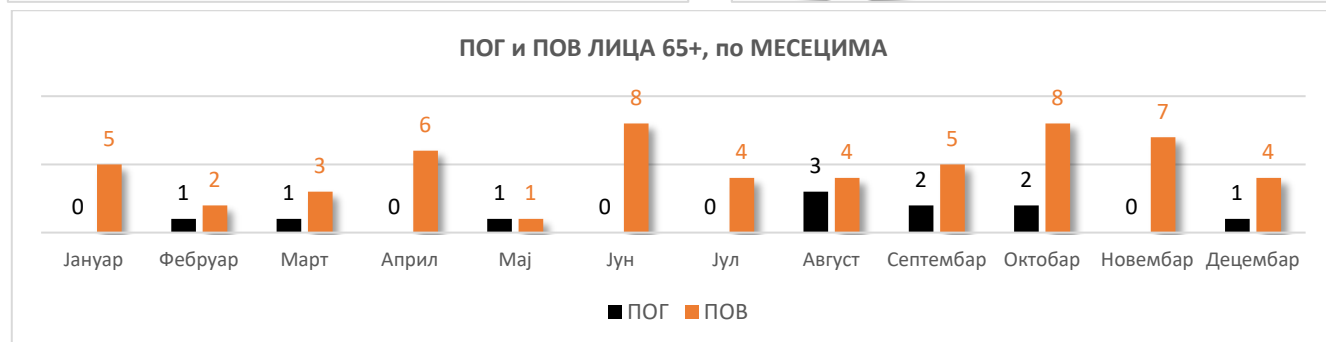
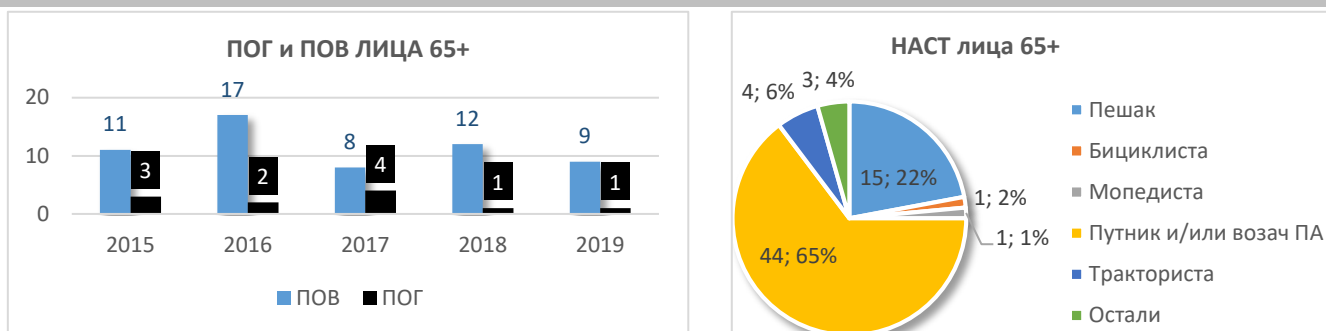
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **37**, док **није било погинуле деце**.
- Деца путници чине 65%, деца пешаци 27%, а деца возачи 8% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **децембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- **Погинуло је двоје младих лица**, што чини **7%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих **154**, што чини **29%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (53%).
- Млади највише страдају у **јуну**.

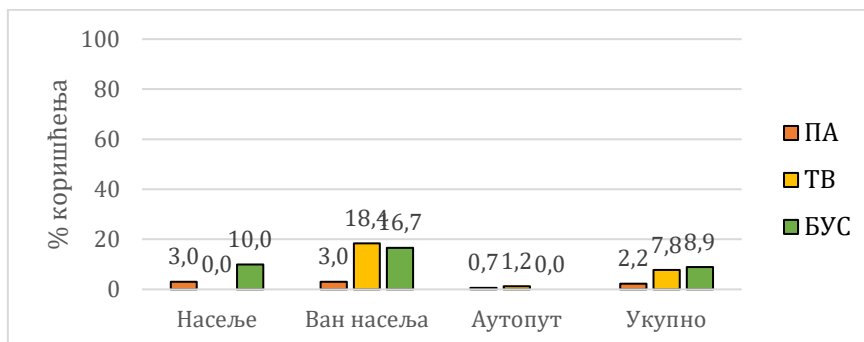
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

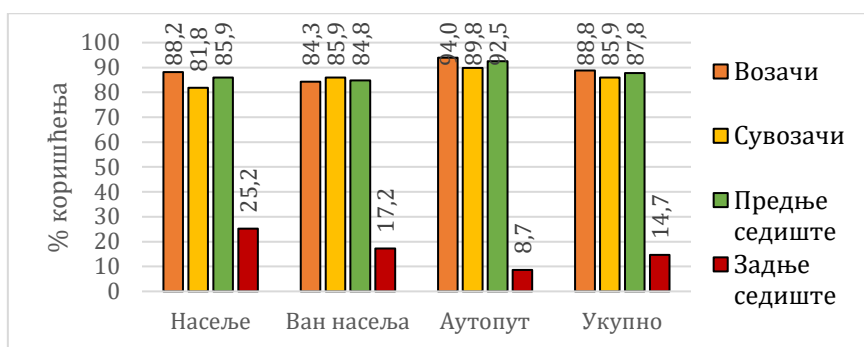
- Укупно је **погинуло 11 старијих лица**, што чини **38%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица 57**, што чини **11%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (65%).
- Старији највише страдају у **октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Горњи Милановац уочено је да се мобилни телефон најчешће користи на саобраћајницама ван насеља, где 18,4% возача теретних возила, 16,7% возача аутобуса и 3% возача путничких аутомобила користи мобилни телефон. На саобраћајницама у насељу, коришћење мобилних телефона евидентирано је код 3% возача путничких аутомобила и 10% возача аутобуса. На аутопуту у Горњем Милановцу, мобилни телефон је користило 0,7% возача путничких аутомобила и 1,2% возача теретних возила, Дијаграм бр. 11.1.

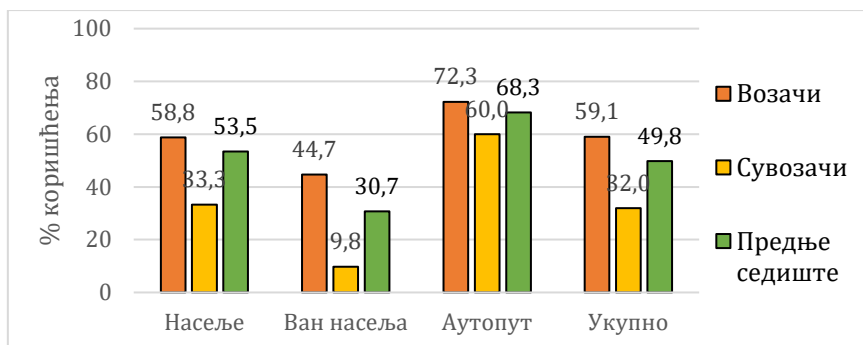

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Горњи Милановац

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Горњи Милановац

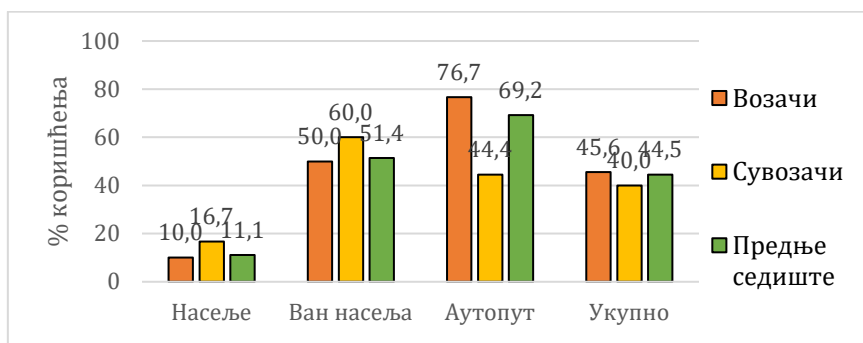
Коришћење сигурносног појаса на територији општине Горњи Милановац за возаче и сувозаче просечно износи 88,8%, а за сувозаче 85,9%, при чему не постоји значајна разлика према категоријама саобраћајница. На задњем седишту у путничким аутомобилима, путници појас чешће користе у насељу (25,2%), затим следе саобраћајнице ван насеља (17,2%) и аутопут (8,7%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Горњи Милановац

На аутопуту, на територији општине Горњи Милановац, возачи теретних возила чешће користе сигурносни појас у односу остале саобраћајнице. Тако, употреба појаса возача теретних возила на аутопуту, ван насеља и у насељу износи респективно 72,3%, 44,7% и 58,8%. Слично томе, сувозачи у теретним возилима најчешће користе сигурносни појас на аутопуту (60%), затим на саобраћајницама у насељу (33,3%) и најмање ван насеља 9,8%, Дијаграм бр. 11.3.

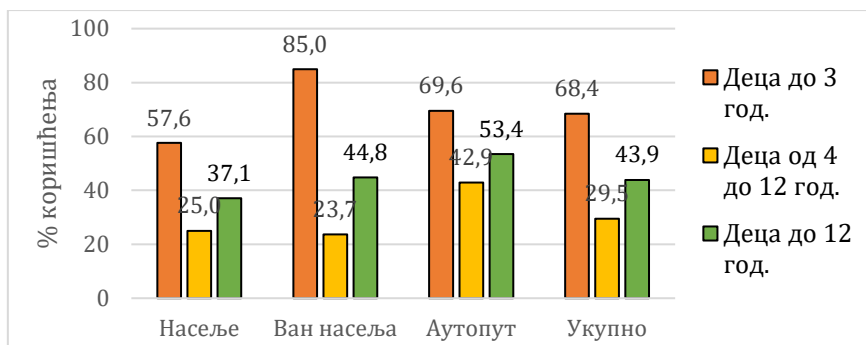
Употреба сигурносног појаса у аутобусима највећа је на аутопуту, затим следе саобраћајнице ван насеља, док је најмања у насељу. На аутопуту, употреба појаса на предњем седишту износи 69,2%, на саобраћајницама ван насеља 51,4%, док у насељу 11,1% возача и сувозача користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.4.

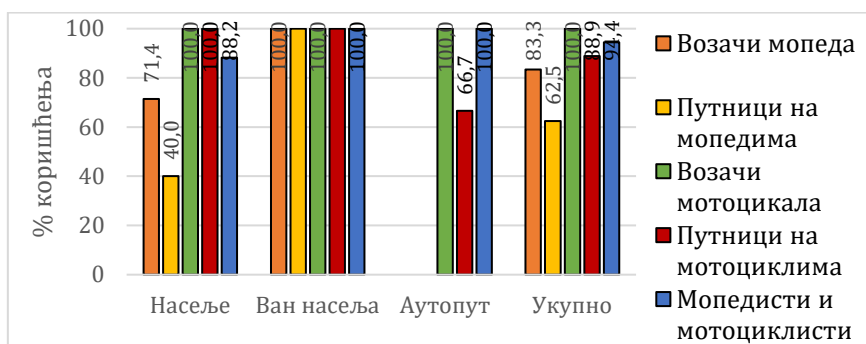
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Горњи Милановац

Употреба заштитних система за децу у општини Горњи Милановац значајно се разликује за децу до 3 године и децу од 4 до 12 година. У насељу 57,6% деце до 3 године се правилно превози, док ван насеља вредност наведеног индикатора износи 25%. Ван насеља, 85% деце до 3 године се правилно превози, док за децу од 4 до 12 година, вредност наведеног индикатора износи 23,7%. На аутопуту 69,6% деце до 3 године и 42,9% деце од 4 до 12 година се правилно превозило током спроведеног истраживања у Горњем Милановцу, Дијаграм бр. 11.5.

На саобраћајницама ван насеља у Горњем Милановцу, сви евидентирани двочкаши и њихови путници су током истраживања користили заштитну кацигу. У насељу, возачи мотоцикала и њихови путници су током истраживања користили заштитну кацигу. На аутопуту, евидентирани возачи мотоцикала током истраживања и 66,7% путника на мотоциклима користи заштитну кацигу у Горњем Милановцу. На саобраћајницама у насељу, евидентиран је мањи проценат коришћења заштитних кацига код мопедиста и путника на мопедима. Наиме, 71,4% мопедиста и 40% путника на мопедима је у насељу користило заштитну кацигу, Дијаграм бр. 11.6.

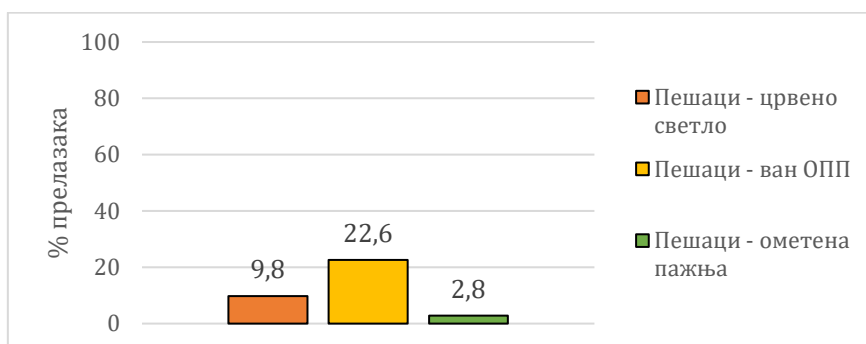

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Горњи Милановац

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Горњи Милановац

Истраживања понашања пешака на подручју општине Горњи Милановац, показала су да 9,8% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Значајно већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 22,6%. 2,8% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Горњи Милановац

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanje/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Горњи Милановац у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	35	0	3
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	17	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 17	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Горњи Милановац, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 686 саобраћајних незгода**, од којих је **367 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 29 лица**, док је теже и лакше **повређено 529 лица**.
- Успостављен је опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 5 пешака**, што чини **17%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Погинула су 3 лица на моторизованим двоточкашима**, што чини **10%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 14 возача и путника у ПА**, што чини **48%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **7 лица**, што чини **24%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **6 лица**, што чини **21%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 37-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (65%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је двоје младих**. **Млади** чине **7%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (53%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 11 лица старости 65 и више година**, што чини **38%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (65%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јуну**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**